

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Zory Šmolkové ve věci

žalobce: **Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci**
sídlem Třanovského 622/11, 163 00 Praha 17
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Machem
sídlem Viktora Huga 377/4, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2021, č. j. X, ve věci daně z nemovitých věcí,

takto:

- I. Návrh na přerušení řízení se **zamítá**.
- II. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 19. 2. 2021 č. j. X **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 15 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Tomáše Macha.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci, žaloba, vyjádření žalovaného a další podání účastníků

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil platební výměr vydaný Finančním úřadem pro Moravskoslezský kraj ze dne 6. 9. 2019, č. j. X. Správce daně uvedeným rozhodnutím vyměřil žalobci podle § 13a zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z nemovitých věcí“), daň z nemovitých věcí za zdaňovací období roku 2018 ve výši 354 Kč. Jádrem sporu v projednávané věci tvoří otázka, zda žalobce, který je státním podnikem, byl oprávněn uplatnit ve vztahu k pozemkům specifikovaným v daňovém přiznání osvobození od daně z nemovitých věcí podle § 4 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona o dani z nemovitých věcí.
2. Žalobce v podané žalobě namítal, že žalovaný nesprávně interpretoval ustanovení § 4 odst. 3 zákona o dani z nemovitých věcí, které věcně omezuje osvobození upravené v § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí. Žalovaný zaujal názor, že žalobcem užívané pozemky ve vlastnictví státu jsou užívány k podnikání již z toho důvodu, že žalobce je státním podnikem, který se obligatorně zapisuje do obchodního rejstříku, tudíž je podnikatelem ve smyslu § 421 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“). Podle žalobce je naopak shora uvedené osvobození věcné, nikoliv osobní, a tudíž není rozhodující právní povaha žalobce, nýbrž je rozhodující faktické využívání předmětných nemovitých věcí. Žalobce zdůraznil, že je neužívá k podnikání, jelikož je již od 1. 1. 2009 zrušen a stále probíhá jeho likvidace. Činnost žalobce spočívá toliko ve vypořádávání restitučních nároků. Za účelem prokázání této skutečnosti navrhl žalobce listinné důkazy a také výslechy svědků (současného likvidátora Mgr. Rostislava Pecháčka, bývalého likvidátora Ing. V. Č., Ing. V. M. a J. T.). Žalobce dále namítal, že žalovaný navržené důkazy neprovedl, jen konstatoval, že s ohledem na to, že je žalobce podnikatelem, nejsou pro věc relevantní. Tím zatížil řízení procesní vadou.
3. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Předně žalovaný uvedl, že sice neprovedl všechny žalobcem navržené důkazy, nicméně se všemi se vypořádal. Pokud jde o námitky týkající se nároku na osvobození pozemků užívaných žalobcem, odkázal žalovaný na své rozhodnutí.
4. Žalovaný poukázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 17. 3. 2021, č. j. 52 Af 42/2020-137, který v totožné věci téhož žalobce zamítl žalobu a potvrdil názor žalovaného. Dále žalovaný poukázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2020, č. j. 30 Af 58/2018-31, ze kterého podle žalovaného vyplývá, že osvobození podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí nedopadá na státní podniky, ani když jsou v úpadku.
5. Následně žalobce ve vyjádření ze dne 11. 8. 2021 poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2021, č. j. 6 Afs 109/2021-44, který byl vydán ohledně téže otázky a ve kterém dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že je nutné vycházet z faktického využití nemovitých věcí, nikoliv jen z formální povahy žalobce jakožto podnikatele. Dále poukázal žalobce na rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové. Žalobce s odkazem na uvedenou judikaturu opětovně připomněl, že žalovaný měl provést navržené důkazy a zkoumat faktické využití nemovitých věcí, se kterými žalobce hospodáří.

B. Skutečnosti vyplývající ze správního spisu

6. Krajský soud z předloženého správního spisu pro potřeby soudního přezkumu zjistil, že žalobce podal dne 29. 4. 2019 přiznání k dani z nemovitých věcí za rok 2018. Po přezkoumání podaného daňového přiznání vznikly správci daně pochybnosti o správnosti, průkaznosti, pravdivosti a úplnosti údajů v něm uvedených. Na základě ukončeného postupu k odstranění pochybností správce daně stanovil daň z nemovitých věcí za rok 2018 shora specifikovaným platebním výměrem ve výši 354 Kč. Proti němu brojil žalobce odvoláním, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a předmětný platební výměr potvrdil.

C. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Krajský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
8. Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí platí, že *„od daně z pozemků jsou osvobozeny pozemky ve vlastnictví České republiky“*. Podle odst. 3 věty první téhož ustanovení platí, že *„pozemky uvedené v odstavci 1 písm. a) jsou osvobozeny od daně z pozemků, nejsou-li užívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány; jsou-li tyto pozemky pronajaty nebo propachtovány obci, kraji nebo organizační složce státu anebo příspěvkové organizaci, jsou osvobozeny za předpokladu, že nejsou užívány k podnikání“*.
9. Krajský soud úvodem poukazuje na to, že totožnou právní otázkou se v nedávné době zabýval Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 22. 7. 2021, č. j. 6 Afs 109/2021-44, dospěl k závěru, že osvobození upravené v § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí je věcného charakteru a nevztahuje se na pozemky pronajaté, propachtované či užívané k podnikání a na pozemky, ke kterým je zřízeno právo stavby (s odkazem na § 4 odst. 3 větu první zákona o dani z nemovitých věcí). Žalobce jakožto státní podnik je sice podnikatelem již na základě toho, že je zapsán v obchodním rejstříku, nicméně zákon o dani z nemovitých věcí nestanoví, že se osvobození od daně nevztahuje na pozemky ve vlastnictví České republiky, s nimiž hospodaří podnikatel. Z osvobození vylučuje pozemky, které jsou užívány k podnikání bez ohledu na to, který subjekt je takto užívá. Právo hospodaření k pozemkům ve prospěch státního podniku, který podle zákona provozuje podnikatelskou činnost (§ 2 odst. 1 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů), je sice silnou indicií vedoucí k závěru, že jsou tyto pozemky užívány k podnikání, to však neznamená, že je vyloučen závěr opačný. Osvobození od daně podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí je osvobozením věcným, rozhodující proto bude skutečný způsob využití pozemku. Pokud žalobce v daňovém řízení namítal, že dotčené pozemky k podnikání užívány nejsou a navrhl k prokázání svých tvrzení důkazy, byl žalovaný povinen se s touto argumentací a navrženými důkazy řádně vypořádat a nemohl je odmítnout jen na základě právní povahy žalobce (tedy skutečnosti, že je stěžovatel z formálního hlediska podnikatelem). Jestliže tak žalovaný v důsledku svého právního názoru neučinil, zatížil řízení vadou.

10. Krajský soud se s předestřeným názorem Nejvyššího správního soudu zcela ztotožňuje a má za to, že jej lze aplikovat i v nyní projednávané věci.
11. Žalovaný se zabýval pouze některými listinnými důkazy navrženými žalobcem. Zbylé listinné důkazy (zprávy auditora a účetní doklady) a návrhy na výsledky svědků žalovaný odmítl s tím, že skutečné využívání nemovitých věcí žalobcem je irelevantní s ohledem na to, že žalobce je podnikatelem. S ohledem na shora vyslovený právní názor však tímto žalovaný zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Tato skutečnost je důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.

D. Závěr a náhrada nákladů řízení

12. Krajský soud s ohledem na zásadu procesní ekonomie a stav řízení, kdy došlo ke sjednocení právního výkladu výše uvedených ustanovení, neshledal důvodným návrh žalovaného na přerušování řízení a rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem zaujatým krajským soudem (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný v dalším řízení provede dokazování, které bude zaměřeno na faktické využití nemovitých věcí, se kterými je žalobce oprávněn hospodařit, a ke kterým si nárokoval osvobození podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitých věcí.
13. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalovaný byl s ohledem na úspěch žalobce ve věci zavázán k náhradě žalobcem účelně vynaložených nákladů. Ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč. Dále ve 3 úkonech právní služby zástupce žalobce v podobě přípravy a převzetí zastoupení, podání žaloby a vyjádření žalobce ze dne 11. 8. 2021. Odměnu advokáta za vyjádření žalobce ze dne 25. 8. 2021 již krajský soud nepovažuje za účelně vynaložený náklad řízení, neboť jeho obsahem nebyly nové argumenty reagující na vyjádření žalovaného, ale toliko vyjádření procesního stanoviska k návrhu na přerušování řízení. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu 3 100 Kč, celkem tedy 9 300 Kč. K tomu žalobci náleží za každý úkon právní služby paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu a náhrada za DPH ve výši 21 % počítaná z částky 10 200 Kč. Celkové náklady žalobkyně činí 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 9. září 2021

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu